

На основу члана 41 став 1, члана 42, и члана 57 став 1 тачка 1 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 - у даљем тексту: Закон), Школски одбор Гимназије у Врњачкој Бањи на седници одржаној дана 27.01.2012.године, донео је

**ПРАВИЛНИК
О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У
ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ
ГИМНАЗИЈА ВРЊАЧКА БАЊА**

I Основне одредбе

Члан 1

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Гимназије Врњачка Бања (у даљем тексту: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и обавезе и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредби овог правилника.

Мере заштите и безбедности ученика спроводе се у циљу заштите живота и здравља првенствено ученика, али и запослених, као и материјалних добара.

Члан 2

Овим правилником, ученицима се обезбеђује право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- школским спортским теренима и ближој околини Школе;
- на путу између куће и Школе;
- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа на местима где се спроводи одговарајућа школска активност (екскурзија, излет, спортске, културне и научне манифестације и сл).

Члан 3

Циљ доношења овог Правилника је да се све интересне групе (запослени у Школи, Савет родитеља, Школски одбор, јединица локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова, здравствене службе, и др) на адекватан начин укључе и допринесу максималној заштити и безбедности ученика и неговању њиховог физичког и психичког здравља и личне сигурности.

Члан 4

Одредбе овог правилника дужни су да поштују директор, сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно старатељи ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 5

Одељењске старешине и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 6

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са законским прописима који регулишу ову област. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 7

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика директору и дежурном наставнику.

Члан 8

Посебна обавеза директора или лица које он овласти је да без претходне најаве, а најмање једном месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика и о томе сачини записник, који представља основ за спровођење мера прописаних чланом 6 овог правилника.

Неспровођење мера заштите и безбедности ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење дужности директора Школе, у складу са Законом.

II Мере и начин заштите

Члан 9

Школа је дужна да обезбеди заштиту и безбедност ученика за време остваривања васпитно-образовног рада у школи и школском дворишту, као и за време организовања активности ван седишта Школе.

Школа предузима мере превенције, едукације и информисаности ученика и родитеља и обавештава надлежне институције, и сарађује са њима, у циљу спречавања угрожавања физичког и психичког интегритета ученика у школи и околини.

Ради личне заштите и безбедности ученик је дужан да се придржава прописаних мера и ван школе, на било ком месту на ком се налази.

Члан 10

У циљу заштите и безбедности ученика у школи, утврђују се следеће мере:

- забрана физичког или вербалног нарушавања интегритета личности ученика од стране запослених у школи, других ученика, родитеља или посетилаца;
- забрана уношења оружја и других средстава којима се може угрозити безбедност и живот ученика и особља школе, односно, нанети штета школској и личној имовини;
- заштита од дискриминације од стране запослених, од других ученика, родитеља посетилаца;
- организовање дежурства наставника и помоћно-техничког особља за време редовног одвијања наставе и за време реализовања ваннаставних активности;
- да се сва места у школи и њеној ближој околини, која могу да представљају опасност по ученика, морају редовно одржавати, обележавати, осветљавати, и сл;
- забрана окупљања неовлашћено присутних лица у школском дворишту у време наставе и ваннаставних активности;
- стално спровођење образовних и информативно-васпитних активности;
- и друге које прописују надлежни органи, а у циљу заштите и безбедности ученика.

Члан 11

У циљу заштите и безбедности ученика, запослених и имовине, од опасности којима могу бити изложени, предузимају се мере, радње и поступци, а ради заштите од:

- пожара;
- струјног удара;
- поплава, земљотреса и осталих елементарних непогода;
- неовлашћеног уласка у објекат, присвајања и злоупотребе имовине Школе;
- нарушавања слободног кретања и физичке безбедности ученика и запослених, од лица неовлашћено присутних у објекту и дворишту Школе;
- промета и коришћења супстанци зависности (наркотици, алкохол, дувански производи);
- оних које могу настати услед непошовања основних хигијенско-санитарних норми;
- оних које могу настати услед непоштовања правила дефинисаних актом Правила понашања у Школи;
- оних у случају дојаве о присуству експлозивних средстава у објекту и непосредној близини објекта Школе.

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата:

- заштиту и безбедност живота и здравља;
- заштиту и безбедност од дискриминације било које врсте;
- заштиту и безбедност од физичког и психичког насиља, злостављања и занемаривања;
- мере превенције, едукације и информисања ученика и родитеља.

Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 12

Улазак у школску зграду за ученике је 7.45 часова .

Улазак у школску зграду за запослене је од 6.00 часова

Просторије за пријем родитеља и других странака су хол испред зборнице.

Родитељима и другим лицима која долазе у школу забрањено је кретање у школи, сем у случају када добију дозволу од стране дежурног наставника или управе школе.

Овлашћена лица могу носити оружје у складу са правилима њихове службе.

Дежурство у школи

Члан 13

За дежурство у Школи задужени су: главни дежурни наставник, дежурни наставници, ученици и помоћно-техничко особље, у складу са процесом наставе.

Сваког дана дежурство обавља 6 дежурних наставника у смени, од којих је један главни дежурни наставник.

За време свих одмора, на сваком спрату и у школском дворишту дежура по 1 наставник.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава се 15 минута након завршетка последњег часа у смени у којој дежура.

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана главна улазна врата.

Пре почетка наставе, домар школе откључава главна улазна врата школске зграде, остала по потреби.

Члан 14

Главни дежурни наставник обавезан је да започне дежурство 30 минута пре почетка наставе и води рачуна о благовременом почетку наставе.

У случају недоласка неког наставника у Школу, главни дежурни наставник обавештава управу Школе, како би се предузеле мере за обезбеђивање замене, координира рад дежурних наставника, решава евентуалне конфликти међу ученицима и брине о њиховој општој безбедности у Школи.

Води евиденцију у књизи дежурства и о свим уоченим променама обавештава директора Школе.

Члан 15

Дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном наставнику, обављају дежурство у делу Школе према распореду дежурства, и о свим уоченим променама обавештавају главног дежурног, извршавају његове налоге и омогућују ученицима безбедан улазак и излазак из Школе.

Дежурни наставник одлази на место дежурства одмах, а са места дежурства када уђу сви наставници у своје учионице.

Члан 16

Дежурни наставници за време дежурства дужни су:

- да за време малих и великих одмора дежурају на месту на којем су распоређени, старају се о реду, миру, дисциплини и безбедности ученика на ходнику, у учионицама и дворишту;
- да се постарају да када звони за почетак часа ученици уђу у учионице;
- да се постарају да на звук звона наставници крену на час;
- да се постарају да за време великих одмора редари проветре учионице;
- да учествују у спровођењу одредби Закона о заштити становништва од изложености дуванским димом („Сл. гласник РС“, бр. 30/10);
- да пријаве евентуалну штету која се деси за време дежурства.

Члан 17

Сви наставници обавезни су да у школу дођу 10 минута пре почетка наставе и да на крају сваког часа, односно наставе, напусте учионицу (закључају кабинет), тек пошто испрате ученике са наставе.

Члан 18

Школа је дужна да организује ванредна дежурства наставника у складу са планираним активностима (приредбе, такмичења, излети, посете, и сл).

Члан 19

Наставник који закаже одржавање часа допунске или додатне наставе, или неке друге активности, има обавезу да 10 минута пре заказаног термина за одржавање часа сачека ученике испред учионице и са ученицима буде од почетка до краја активности.

Члан 20

Наставник који изводи наставу у кабинету дужан је да се придржава свих мера безбедности и заштите на раду и омогући безбедан боравак ученика у наведеној просторији.

Наставник који изводи наставу физичког васпитања дужан је да се придржава свих законом прописаних мера безбедности за наставу физичког васпитања.

Школа је дужна да омогући наставу физичког васпитања на спортским теренима без присуства неовлашћених лица.

Члан 21

Директор школе одговоран је за израду распореда дежурства и контролу његовог извршења.

Члан 22

Ученици су дужни да се старају о својој личној имовини и да је не остављају без надзора.

За време извођења наставе физичког васпитања свлачионице морају бити закључане.

Члан 23

Помоћно-техничко особље помаже у раду дежурним наставницима, дежура на месту где је распоређено и не удаљава се са њега без дозволе директора или главног дежурног наставника.

Помоћно-техничко особље дежура и за време наставе и дужно је да о сваком проблему који се појави у време одржавања часова, и о сваком понашању ученика које нарушава његову заштиту и безбедност, односно безбедност других лица обавести главног дежурног наставника или директора Школе.

У време одвијања наставе улазна врата Школе су под сталним надзором помоћно-техничког особља.

У сарадњи са дежурним наставницима помоћно-техничко особље дужно је да прати кретање страних лица у школској згради.

Члан 24

Дежурни ученици су дужни:

- да најкасније 10 минута пре почетка смене буду на месту одређеном распоредом дежурства;
- да не напуштају место дежурства без претходне дозволе неког од дежурних наставника или директора;
- да обавесте дежурног или главног дежурног наставника уколико примете да се неко од ученика не придржава мера заштите и безбедности;
- да се понашају у складу са овим правилником и Правилима понашања Школе.

У договору са главним дежурним наставником дежурни ученици користе време за дневни одмор од 20 минута.

Члан 25

У објектима Школе и школском дворишту, на екскурзијама, излетима, посетама, приредбама и сличним активностима у организацији Школе, строго је забрањена куповина, продаја или употреба дуванских производа, алкохола и наркотика за ученике, наставно и ненаставно особље.

Члан 26

Уколико дође до повреде члана 26 (првенствено у делу који се односи на наркотице) директор има обавезу да обавести одговарајуће службе МУП-а, ради предузимања законских мера.

Члан 27

Заштиту ученика спроводе директор, сви запослени, посебно дежурни наставници, као и школски полицајац.

Заштита од болести и повреда

Члан 28

У случају повреде ученика, прву помоћ су дужни да пруже запослени, уз обавезу позивања службе хитне помоћи и обавештавања родитеља.

Члан 29

Школа је дужна да на видљивом и лако приступачном месту постави ормарић са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи.

Члан 30

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) се стара о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно-хигијенским прописима и мерама;
- 2) организује систематске прегледе ученика;
- 3) поступа по мерама наложеним од стране надлежних органа у складу са прописима из области здравства;
- 4) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере и сарађује са лекаром и надлежним здравственим институцијама.
- 5) у случају промена код наставника које се односе на његово здравствено стање предузима хитне мере и сарађује са надлежним здравственим институцијама.

Члан 31

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) обезбеђује стални надзор наставника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;

Члан 32

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведе на одговарајући здравствени преглед и не шаље га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Члан 33

Директор Школе може да у циљу заштите и безбедности ученика и запослених организује:

- 1) периодичне систематске прегледе запослених и уколико лекар идентификује промене упућује запосленог на даље адекватно лечење;
- 2) проверу психичких способности запослених .

Члан 34

Помоћно-техничко особље дужно је да редовно одржава хигијену у просторијама Школе, на спортском терену и у школском дворишту уз примену атестираних хигијенских средстава и са прописаном опремом. Чишћење и прање просторија, терена и дворишта врши се стално, према утврђеном распореду. Радне површине се редовно дезинфикују.

Домар Школе, дужан је да води рачуна о исправности санитарних и других уређаја који могу да угрозе здравље и безбедност ученика, исправност инсталација грејања, проптивпожарних средстава и друге опреме као и да редовно одржава школско двориште и терен (контролише шахтове, сливнике, ограду, капију, и сл).

Комплетно помоћно-техничко особље задужено је за:

- чишћење снега и леда са степеништа, плочника у дворишту и прилаза Школи уз школску ограду;
- кошење и грабуљање траве, одржавање зелених ограда;
- уклањање свог комуналног и другог отпада са бетонираних и зелених површина школског дворишта, спортских терена и прилаза школи уз школску ограду.

Члан 35

Сваки ученик и запослени дужан је да обавести директора Школе или главног дежурног наставника ако примети да нешто у школском окружењу одступа од безбедоносних стандарда са којима је упознат.

Коришћење спортских терена

Члан 36

Ученици Школе спортске терене користе за извођење наставе физичког васпитања. За време коришћења спортских терена морају да буду под сталним надзором наставника физичког васпитања.

Ученици Школе могу спортске терене да користе и ван наставе у складу са њиховом наменом.

Терене не могу да користе друга лица у време када се у Школи изводи настава или други облици образовно-васпитног рада.

Паркирање у дворишту школе

Члан 37

Паркирање у дворишту Школе дозвољено је за запослене у Школе и лица са којима Школа остварује сарадњу

Ученици не могу да паркирају аутомобиле у дворишту Школе.

Видео надзор и ограђивање дворишта као мера заштите

Члан 38

Школа има обавезу да инсталира видео-надзор под условом да се за такав вид надзора укаже потреба. Видео-надзор би се користио за надгледање улаза, ходника и других површина где је могућа угроженост безбедности ученика и имовина Школе. Видео-надзор би се користио све време рада школе, без обзира да ли се изводи настава или не.

Школа има обавезу да изврши ограђивање дворишта у циљу заштите и безбедности ученика.

Новчана средства за активности наведене у ставу 1 и 2 Школа планира Финансијским планом.

Осигурање ученика

Члан 39

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу да се ученици групно осигурају од последица несрећног случаја (незгода) и са условима под којима се врши осигурање.

Школа је у обавези да уколико постоји интересовање родитеља, буде посредник између њих и организације за осигурање.

Члан 40

Обавеза директора Школе је да на седници Савета родитеља упозна родитеље са понудама за осигурање, које су пристигле у Школу.

На основу одлуке Савета родитеља о избору организације за осигурање, Школа приступа закључењу уговора о осигурању.

Заштита од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода

Члан 41

Домар је дужан да сваког дана пре почетка рада школе изврши преглед свих просторија и увери се у исправност инсталација и постојање услова за несметан рад Школе. Домар Школе је одговоран за исправност водоводне и електричне инсталације. Уколико примети неке неисправности дужан је да их отклони, а ако није у стању да то сам учини, дужан је да одмах обавести директора Школе, који предузима даље мере, ангажовањем овлашћене стручне службе.

Домар (или обучено стручно лице) дужно је да се стара о исправности и употребљивости ватрогасних уређаја, опреме и средстава намењених за гашење пожара, као и да се она налазе увек на одређеном месту.

Обавезан је пре напуштања зграде, после завршене наставе и рада осталих запослених Школе, да се увери да не постоји опасности од пожара, односно да предузме мере да до пожара не дође.

У току рада, дужан је да се придржава одговарајућих прописа о раду тих уређаја.

Члан 42

Запослени и ученици одговорни су за спровођење противпожарних мера и дужни су да их се придржавају и спречавају да дође до избијања пожара, а нарочито да:

- се упознају са пожарним опасностима и да стално спроводе мере за заштиту од пожара;
- када примете пожар, најхитније обавесте главног дежурног или дежурног наставника;
- запослени учествују у гашењу пожара.

Члан 43

Неспровођење, непридржавање и неизвршавање прописаних противпожарних мера сматра се повредом радне обавезе. Дисциплинска одговорност запослених не искључује материјалну и кривичну одговорност.

Члан 44

Ради очувања живота ученика и запослених, као и имовине угрожене пожаром, запослени и ученици се оспособљавају за руковање уређајима, опремом и средствима намењеним за гашење пожара и спасавање људи и имовине. Оспособљавање се врши по програму који утврди надлежни орган. Програм оспособљавања састоји се из теоретског и практичног дела наставе.

Члан 45

Теоретској и практичној настави дужни су да присуствују сви запослени, као и ученици које одреде одељењске заједнице.

Од обавезе похађања наставе ослобађају се запослени који су, на основу других планова и програма, оспособљени за руковање уређајима, опремом и средствима намењеним за гашење пожара и спасавање људи и имовине.

Члан 46

Оспособљавање запослених и ученика спроводи школа, уз стручну помоћ надлежне противпожарне службе.

У циљу заштите деце и запослених, у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност Школе довољним бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковање њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених, у сарадњи са Министарством унутрашњих послова РС - Сектор за ванредне ситуације, надлежна организациона јединица.

Члан 47

Годишњим планом рада планира се обавезно упознавање ученика и запослених на почетку школске године са:

- овим правилником, као и осталим актима Школе;
- мерама и обавезом придржавања мера и поступака за спречавање избијања пожара и других опасности.

Члан 48

Ради остваривања заштите и безбедности од пожара, поплава, грома и др. опасности, Школа је у обавези да врши, односно иницира редовну контролу инсталација (електричних, громобранских, водоводних, канализационих, и др) од стране овлашћених организација.

Евентуалне недостатке, констатоване у току контроле, Школа је дужна да отклони у најкраћем могућем року.

Члан 49

За запослене, а посебно за наставно особље, Школа организује обуку најмање једном годишње за пружање прве помоћи, у оквиру које ће се обавезно указати на начин пружања прве помоћи у случају претрпљеног струјног удара, грома, као и других повреда.

Члан 50

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте дежурног наставника, домара и директора о уоченим променама на инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 51

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу или у друге сврхе, као и средства за одржавање хигијене морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако представљају опасност по живот и здравље ученика и запослених.

Заштита и безбедност на путу између куће и Школе

Члан 52

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 53

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи.

Члан 54

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

Заштита и безбедност ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа

Члан 55

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се одредбе овог правилника које се односе на остваривање заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

Одговорна лица постављају се из реда присутних наставника.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија

Члан 56

Екскурзија као облик образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, Годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије.

Екскурзија се може изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 57

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије Савет родитеља Школе ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и др);
- 4) квалитет исхране ученика;
- 5) извештаје (препоруче) школа које су корисници услуга наведеног понуђача биле у претходној школској години.

Смештај ученика на екскурзији мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Члан 58

Органи надзора над извођењем ваннаставних активности су: Школски одбор, Савет родитеља, директор, Наставничко веће и одељењски старешина одељења које је учесник активности.

Заштита од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања

Члан 59

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 60

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање ученика, физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 61

Школа је дужна да у складу са Правилима понашања и активностима стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања обезбеди ученицима:

- 1) уважавање личности ученика;
- 2) свестрани развој личности ученика;
- 3) заштиту од примењивања било ког вида физичког или психичког насиља над ученицима;
- 4) заштиту од сексуалног злостављања и искоришћавања ученика;
- 5) заштиту од отмице и трговине ученика;
- 6) заштиту од искоришћавања (експлоатација) ученика;
- 7) заштиту од нехуманих и понижавајућих поступака и кажњавања ученика;
- 8) заштиту од насиља коришћењем информационих технологија (електронско насиље).

Члан 62

Школа образује Тим за заштиту деце/ученика од насиља (у даљем тексту: Тим) у складу са Статутом Школе и прописима који регулишу ову област.

Тим је састављен од чланова из наставе који показују високу професионалност у раду, добру комуникативност и немају елементе насилничког понашања.

Директор се при именовању чланова Тима руководио и тиме да у току наставе један од чланови Тима који је из реда наставног особља увек буде присутан у Школи.

Тим спроводи превентивне и интервентне активности на сузбијању насиља, остварује сарадњу са државним органима, другим институцијама и грађанима у том смислу, води прописану евиденцију, врши испитивања стања безбедности и ради на сталном унапређивању стања безбедности.

Чланови Тима дужни су да похађају програме стручног усавршавања у области заштите од насиља и да учествују у организацији и извођењу обуке других запослених и ученика у тој области.

Задаци и план рада Тима утврђују се Годишњим планом рада Школе.

Подаци и контакт телефони чланова Тима истичу се на огласној табли у наставничкој канцеларији Школе, како би били доступни у случају потребе да се хитно предузимају мере из надлежности Тима.

Члан 63

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту деце од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Заштита деце од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу децом, насиља од стране одрасле особе запослене у школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Мере превенције

Члан 64

Ради спречавања свих врста насиља над децом Школа је дужна да примењује мере превенције чији су циљеви:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (деца, запослени у школи, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- дефинисања поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- информисање свих интересних група о поступцима заштите;
- унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 65

Мере превенције школа је дужна да планира Годишњим планом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта и дворишта и сл.

Члан 66

Посебно место у реализацији мера превенције има одељењски старешина. Његова дужност је да се адекватно припреми за реализацију часова одељењског старешине и да реализује све активности предвиђене Годишњим планом рада школе. Дужан је да у одељењу гради атмосферу толеранције и међусобног уважавања, прати понашање ученика

и спроводи превентивне, корективне и интервентне мере, сарађује са родитељима и стручном службом школе (психолог, педагог), у циљу повећања безбедности ученика.

Члан 67

Сви наставници предметне наставе су у обавези да, адекватним вођењем наставе, одржавањем радне дисциплине, подстицањем поштовања личности ученика, упућивањем на поштовање Правила понашања, предузимањем превентивних, корективних и интервентних мера код ученика који не поштују наведена правила, указивањем одељењском старешини, родитељима и стручној служби на проблеме из области безбедности и насилничког понашања, доприносе обезбеђивању безбедности ученика у Школи.

Предметни наставник је дужан да води евиденцију о појавама насилничког понашања и да теже облике пријави одељењском старешини, стручној служби, Тиму за заштиту од насиља, директору.

У току реализације редовног школског програма наставници су дужни да реализују задатке предвиђене Програмом за заштиту деце од насиља.

Помоћно-техничко особље и друго ненаставно особље Школе дужно је да сваки облик насилничког понашања коме присуствује пријави стручној служби Школе, члановима Тима из реда наставног особља, одељењском старешини, директору.

Мере интервенције

Члан 68

Процедура поступања у ситуацијама насиља обухвата:

- сазнање о насиљу;
- прекидање, заустављање насиља;
- смиривање ситуације,
- по потреби хитно обавештавање Полицијске станице, хитне помоћи, родитеља, Центра за социјални рад;
- консултације унутар установе рада процене ризика и израде плана заштите за учеснике (по потреби предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених);
- реализација договорених активности;
- праћење ефекта предузетих мера.

Члан 69

Сазнање, односно откривање насиља, одвија се:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе (вршњака, родитеља...)

Члан 70

Сваки запослени који има сазнање да се насиље планира, дужан је да о томе одмах обавести директора и Тим за заштиту ученика од насиља.

Сваки запослени у Школи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље, или позвати помоћ уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност ученику.

Члан 71

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељењски старешина који има обавезу да води писану евиденцију о томе.

Члан 72

Одељењски старешина дужан је да по стицању сазнања да се насиље планира, да се десило, или да постоји сумња да се насиље дешава, организује консултације чији је циљ да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице везане за случајеве насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;
- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Члан 73

Консултације се обављају у оквиру Школе са колегама, члановима Тима, стручном службом Школе, директором и школским полицајцем, при томе поштујући под обавезно принцип поверљивости података и информација.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно одељењски старешина предузима додатне мере, евидентира, прати понашање и сл.

За умерен ниво ризика одељењски старешина је у обавези да прво укључи психолога како би се утврдио степен насиља, најбољи интерес деце, начин саопштавања података и тип података који ће бити доступан јавности како би се смањио ниво стреса и ризика по психолошко функционисање актера.

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру школе (одељењски старешина, родитељи, други ученици, стручна служба, Тим за заштиту деце од насиља, директор) и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера.

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када школа нема капацитета за решавање и обраћа се другим институцијама: Министарству унутрашњих послова, Центру за социјални рад, здравственим институцијама.

Процена овог типа не може бити извршена без обавезног консултовања са психологом који и наставља контакт са социјалним и здравственим институцијама, док директор наставља консултације са МУП-ом.

Члан 74

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама изван школе:

- Центром за социјални рад;
- здравственом установом;
- Министарством унутрашњих послова.

Члан 75

Након обављања консултација предузимају се следеће мере:

- информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици;
- договор о заштитним мерама према детету;
- организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацијама насиља;
- предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 76

У случају када постоји сумња да је ученик жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, Школа подноси пријаву надлежној институцији:

- здравственој установи (уколико је детету неопходна здравствена заштита);
- Министарству унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
- Центру за социјални рад.

У овом поступку директор ће обавити консултације са стручном службом Школе како би се обавиле све неопходне припремне радње зарад безбедности жртве и њене психолошке стабилности.

Пријава садржи податке о детету и разлоге за упућивање.

Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тиме бити угрожена безбедност детета.

Члан 77

Нико од запослених у школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивање злостављања и занемаривања у породици. Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве.

Школа је у обавези да обезбеде тајност података.

Члан 78

Запослени Школе су дужни да пријаве директору Школе насиље које је неко од запослених учинио према ученику.

Уколико је због случаја насиља према ученику од стране наставника покренут дисциплински поступак, директор Школе дужан је да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Директор Школе одговоран је за поштовање законитости рада Школе и предузимање мера у складу са важећим законима.

Члан 79

Евиденцију о појаваама насиља дужни су да воде:

- одељењски старешина;
- стручна служба Школе;
- директор;
- Тим за заштиту ученика од насиља.

Одељењски старешина има обавезу да редовно прегледа евиденцију (најмање на 15 дана) и ако учи учестало понављање различитог облика насилничког понашања код истих ученика, о томе обавештава стручну службу Школе.

Стручна служба Школе има обавезу да редовно прегледа евиденцију (најмање једном месечно) и на основу документације планира превентивни рад са ученицима код којих су присутни ризични фактори који могу условити појаву различитих облика насилничког понашања, као и корективни рад.

Директор има обавезу да једном у току класификационог периода организује састанак чланова Тима, на коме ће се разматрати питања из области заштите ученика од насиља, анализирати реализација програма о заштити ученика од насиља, прегледати постојећа документација и евиденција и доносити мере унапређења.

Тим има обавезу да води евиденцију о тежим облицима насилничког понашања, као и евиденцију о реализацији планираних активности из програма заштите ученика.

Члан 80

Школа има обавезу да изради формуларе за пријаву и евиденцију насиља, као и формуларе за праћење предложених мера у оквиру реституције.

Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података и заштита приватности ученика.

Члан 81

У Школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

Образовне и информативно-васпитне активности

Члан 82

У циљу сталног унапређења, овим правилником прописаних мера и поступака за заштиту и безбедност ученика и запослених, као и школске имовине, Школа има обавезу да перманентно спроводи активности образовног и информативно-васпитног карактера.

Образовне и информативно-васпитне активности организоваће се у сарадњи са надлежним одељењима МУП-а РС, као и другим институцијама које се баве заштитом и безбедношћу ученика и грађана.

Ове мере спроводиће се кроз разне видове предавања, трибина или специјализованих семинара, како за запослене, тако и за ученике и родитеље.

III Сарадња Школе са органима и установама у циљу заштите и безбедности

Члан 83

У циљу заштите и безбедности ученика Школа предузима следеће мере, које се састоје у организовању:

- 1) сарадње са другим правним лицима (државним органима, јединицом локалне самоуправе, као и другим органима, установама, предузећима, организацијама и институцијама);
- 2) дежурстава наставника и помоћно-техничког особља;
- 3) осигурања ученика;
- 4) обезбеђивања видео-надзора
- 5) ограђивање школског дворишта;
- 6) обезбеђивања свих елемената заштите од пожара, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност;
- 7) заштите у саобраћају;
- 8) заштите за време извођења школске екскурзије, наставе у природи и сличних активности;
- 9) спречавања злостављања;
- 10) непосредног и благовременог упозоравања ученика саопштењима од стране директора у ситуацијама кад им безбедност у школи може бити угрожена;
- 11) других мера у циљу заштите и безбедности које су утврђене законом и општим актима.

Члан 84

Школа сарађује са надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених овим правилником, а нарочито са:

- 1) Јединицом локалне самоуправе;
- 2) Министарством просвете;
- 3) Министарством инфраструктуре;
Министарством унутрашњих послова;
Министарством здравља;
Министарством за рад и социјалну политику;
- 4) Родитељима ученика, Саветом родитеља, Ученичким парламентом и Школским одбором.

Члан 85

Надлежне службе локалне управе координирају сарадњу државних органа и школама са територије општине и у циљу преузимања иницијативе на повећању заштите и безбедности ученика на својој територији.

Директор Школе дужан је да редовно присуствује састанцима које организују надлежни органи локалне самоуправе поводом безбедности и заштите ученика и извештава о стању безбедности у школи, евентуалним проблемима, као и да спроводи договорене мере. У случају спречености директор ће овластити друго лице да присуствује састанку.

Члан 86

У сарадњи са Министарством просвете, Школа се стара да сви облици васпитно-образовног рада теку без застоја и проблема, да свеукупни односи ученика и наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

Члан 87

Школа у сарадњи са Министарством за инфраструктуру и локалном самоуправом има обавезу да обезбеди:

- несметан и безбедан приступ ученика саобраћајним површинама до уласка у школско двориште;
- хоризонталну и вертикалну сигнализацију на приступним саобраћајницама до школе.

Члан 88

Сарадња са Министарством унутрашњих послова одвија се првенствено кроз присуство школског полицајца у Школи у току дана, као и свакодневни обилазак Школе и околине од стране патрола Полицијске станице, ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавања настанка потенцијалних проблема.

Школа такође остварује сарадњу са Полицијском станицом и по питању обезбеђења школских прослава и других ваннаставних активности.

У време ваннаставних активности везаних за Школу које се изводе ван Школе (екскурзија, излети и сл), Школа је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би радници МУП-а утврдили исправност ангажованих превозних средстава и старали се о безбедности ученика за време трајања путовања ако се одвија у земљи.

Директор школе дужан је да Полицијској станици најави писаним путем одржавање међушколских спортских манифестација у прописаном року од стране МУП-а.

Од надлежних органа Управе саобраћајне полиције Школа ће тражити да се обезбеди појачана контрола саобраћајница у околини Школе.

Школа је дужна да свако организовање прославе или сличног окупљања већег броја ученика у школи пријави Полицијској станици са обавештењем о датуму одржавања и времену трајања и да обезбеди дежурство наставника и помоћно-техничког особља.

Члан 89

Школа редовно сарађује са установама које се баве здравственом превенцијом и заштитом.

Уколико постоји основана сумња да је здравствена безбедност ученика нарушена, или угрожена, одељењски старешина, стручна служба и директор имају право и обавезу да родитељу ученика скрену пажњу на могућу опасност и саветују родитеља да обави додатне анализе и прегледе. Поред тога, запослени у школи имају обавезу сарадње, помоћи и учешћа у раду тих установа на њихов захтев, а у циљу пружања помоћи ученику.

Родитељ је у обавези да обавести школу о учињеним корацима по том питању, ради безбедности како тог ученика, тако и свих других ученика у школи.

Школа организује и омогућава различите едукације, предавања и акције које спроводе здравствене и друге установе које имају за циљ бригу о здрављу ученика и промоцију здравих стилова живота и сл.

IV Обезбеђивање средстава

Члан 90

Према члану 159 став 2 тачка 7 Закона о основама система образовања и васпитања, средства за спровођење заштите и безбедности ученика прописаним овим Правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Средства за заштиту и безбедност ученика се могу обезбеђивати и учешћем родитеља ученика, донатора, спонзора или од проширене делатности.

Завршне одредбе

Члан 91

За спровођење овог правилника овлашћен је и одговоран директор Школе.

Члан 92

Сагласност на овај правилник даје надлежни орган јединице локалне самоуправе, након усаглашених мишљења Савета родитеља, Ученичког парламента и Школског одбора.

Члан 93

О спровођењу овог Правилника брину Одељењске заједнице ученика и сви запослени Школе.

Члан 94.

Обавезе из члана 83. овог Правилника почињу да се примењују по стицању услова.

Члан 95.

За све што није регулисано овим правилником примењиваће се одредбе других општих аката Школе (Правила понашања у Школи, Правилник о безбедности и здрављу на раду, Правилник о унутрашњој организацији рада Школе, и друга аката чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика) и одредбе Закона.

Члан 96.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о _____, заведен под бројем _____ од _____. године.

Члан 97.

Након прибављања сагласности Правилник се објављује на огласној табли Школе. Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

ШКОЛСКИ ОДБОР ГИМНАЗИЈЕ ВРЊАЧКА БАЊА

Број: 01-60 од 27.01.2012. године

ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Недељко Веселиновић

Законски основ

- За доношење Правилника законски основ је члан 42 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 72/09) којим је прописано да је установа дужна да пропише мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика за време боравка у установи и свих активности које организује установа, уз предлоге и мишљење Савета родитеља и Ученичког парламента, а у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Разлог за доношење Правилника

- Законом утврђена обавеза установама (основним и средњим школама и предшколским установама) да донесу акт у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе о мерама, начину и поступку заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује установа.

Финансијска средства за доношење ове Одлуке

- За спровођење одредби Правилника средства се планирају Финансијским планом школе за текућу годину.